

DATOS IDENTIFICATIVOS

Farmacoloxía

Materia	Farmacoloxía			
Código	P05G170V01908			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Maceiras García, María Lourdes			
Profesorado	Maceiras García, María Lourdes			
Correo-e	lurdesmg@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/mpsp			
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
A2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica axeitada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
A7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
A8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
A9	Avaliar a evolución dos resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados.
A11	Proporcionarlles unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
A15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
A16	Levar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
B1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información
B5	Resolución de problemas
B6	Toma de decisións
B7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
B9	Compromiso ético
B10	Traballo en equipo

B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Razoamento crítico
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Motivación por a calidade.
B17	Adaptación a novas situacións
B18	Creatividade
B19	Iniciativa e espírito emprendedor
B20	Liderado

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
3D Coñecer e comprender os factores que inflúen sobre o crecemento e desenvolvemento humanos ao longo de toda a vida.	A1	
7D Coñecer e comprender as bases físicas dos distintos axentes e as súas aplicacións en Fisioterapia.	A2	
15D Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etioloxía endóxena e esóxena relacionada coa Fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos.	A1 A3	
21D Adquirir formación científica básica en investigación.	A15	
22D Coñecer e comprender as teorías que sustentan a capacidade de resolución de problemas e o razoamento clínico.	A5 A6 A7 A9	
27D Coñecer e comprender o impacto das políticas sociosanitarias na práctica profesional.	A14	
31D Coñecer e comprender as normas legais de ámbito profesional.	A14	
2P Rexistrar de forma sistemática os datos significativos da información recollida e expresalos de forma correcta.	A4 A5	
5P Previr e evitar os riscos na aplicación do tratamento.	A4 A8	
9P Identificar riscos e factores de risco.	A4 A11 A12 A16	
6P Proporcionar educación sanitaria á poboación.	A4 A9	
13P Analizar criticamente os métodos, protocolos e tratamentos da atención en Fisioterapia e velar porque estes se adecúen á evolución do saber científico.	A4 A15	
1A Traballar con responsabilidade.	A17	
5A Manifestar discreción.	A14	
7A Axustarse aos límites da súa competencia profesional.	A14	
1TI Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.		B1
2TI Capacidade de análise e síntese.		B2
3TI Capacidade de organización e planificación.		B3
4TI Capacidade de xestión da información.		B4
5TI Resolución de problemas.		B5
6TI Toma de decisións.		B6
7TI Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo.		B7
1TP Compromiso ético.		B9
2TP Traballo en equipo.		B10
3TP Habilidades nas relacións interpersoais.		B11
4TP Razoamento crítico.		B12
5TP Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.		B13
1TS Aprendizaxe autónoma.		B15
2TS Motivación por a calidade.		B16
3TS Adaptación a novas situacións.		B17
4TS Creatividade.		B18
5TS Iniciativa e espírito emprendedor.		B19
6TS Liderado.		B20

Contidos

Tema

Tema 1: Principios Xerais	Principios xerais de farmacocinética e farmacodinamia. Vías de administración de medicamentos, vía transdérmica. Reaccións adversas e interaccións. Factores fisiolóxicos e patolóxicos que modifican a acción dos fármacos.
Tema 2: Farmacoloxía do sistema nervioso autónomo	Fármacos adrenérxicos e bloqueantes adrenérxicos. Fármacos colinérxicos e anticolinérxicos. Fármacos anestésicos locais.
Tema 3: Farmacoloxía da dor e inflamación	Fármacos analxésicos-antitérmicos e antiinflamatorios non esteroideos (AINE). Fármacos antirreumáticos. Fármacos hipouricemiantes e antigotosos. Analxésicos opioides. Agonistas e antagonistas opioides.
Tema 4: Farmacoloxía do Sistema Nervioso Central	Fármacos antiepilépticos. Fármacos antiparkinsoniano. Fármacos ansiolíticos. Fármacos hipnóticos e sedantes. Fármacos antidepressivos. Anestésicos xerais.
Tema 5: Farmacoloxía do Sistema Cardiovascular e Renal.	Fármacos utilizados no tratamento da insuficiencia cardíaca e das arritmias. Fármacos utilizados no tratamento da hipertensión arterial. Fármacos utilizados na profilaxe e tratamento da arteriosclerose. Diurese.
Tema 6: Farmacoloxía do Sistema Hematopoiético	Fármacos utilizados no tratamento das anemias. Fármacos utilizados nos trastornos da coagulación sanguínea.
Tema 7: Farmacoloxía do Aparello Respiratorio	Fármacos antitusíxenos, mucolíticos e expectorantes. Terapéutica antiasmática.
Tema 8: Farmacoloxía do Aparello Dixestivo	Fármacos utilizados para inhibir ou neutralizar a secreción ácida gástrica. Fármacos laxantes, antidiarreicos e antieméticos.
Tema 9: Farmacoloxía do Sistema Endocrino	Insulina e hipoglicemiantes orais. Fármacos glucocorticoides
Tema 10: Quimioterapia antiinfeciosa	Principios xerais da utilización de antiinfeciosos. Antisépticos xerais e locais. Antibióticos. Farmacoloxía das infeccións por micobacterias. Fármacos antivíricos. Fármacos antifúnxicos e antiparasitarios.
Tema 11: Quimioterapia Antineoplástica e inmunosupresora	Fármacos antineoplásicos. Terapia inmunomoduladora
Tema 12: Exercicio físico e deporte	Fármacos e deporte. Drogodependencias, sustancias que modifican o rendemento deportivo.
Tema 13: Farmacoloxía en masoterapia	Facilitación. Modificación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	42	106	148
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Probas de tipo test	1.- O alumnado ten que se dar de alta no Servizo de Teledocencia: FaiTIC, e participar nas actividades que se fan a través del, para o correcto seguimento da materia. 2.- Titorías: Poden realizarse en grupo ou de xeito individualizado, de cara á orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Lévanse a cabo no despacho e no horario indicado nel e na guía docente, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	A cualificación final da materia realizarase tendo en conta a asistencia e participación no desenvolvemento das clases. Haberá un exame final da materia con preguntas de tipo test de 5 opcións de respostas, das que só unha será válida; cada pregunta ben respondida contará un punto, e cada cinco preguntas mal respondidas restarán un punto; as deixadas en branco non descontarán puntuación.	100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fuentes de información

Azanza JR., **Farmacología Clínica para profesionales de la salud.**, 2ª ed. Pamplona: Eunate;;
Betés M, Durán M, Mestres C, Nogues MR., **Farmacología para Fisioterapeutas.**, Madrid: Panamericana;;
Brunton LL, Lazo JS, Parker KL. Goodman & Gilman., **Las Bases Farmacológicas de la Terapéutica.**, 11ª ed. México D.F.:
McGraw-Hill / Interamericana;;
Castell S, Hernández M., **Farmacología en enfermería.**, 2ª ed. Barcelona: Elsevier;;
De Ahumada JI, Santana ML, Serrano JS., **Farmacología práctica. Para las diplomaturas en Ciencias de la Salud.**,
Madrid: Díaz de Santos;;
Florez J, Armijo JA, Mediavilla A., **Farmacología humana.**, 5ªed. Barcelona: Elsevier/Masson;;
Lüllmann H, Mohr K, Ziegler A., **Atlas de Farmacología.**, Barcelona: Masson / Salvat;;
Rang HP, Dale MM, et al., **Farmacología.**, 7ª ed. Barcelona: Elsevier / Churchill Livingstone;;
Yassin, G., **Lo esencial en Farmacología.**, 3ª ed. Barcelona: Elsevier;;

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Afecciones medicocirúrgicas/P05G170V01201
Afeccións médicas/P05G170V01302
Afecciones cirúrgicas/P05G170V01301

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Bioquímica-Física: Bioquímica e biofísica/P05G170V01102
Fisiología: Fisiología humana/P05G170V01103
